

f 17-10

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Openbaar maken rapport Bekostiging Kinderopvang
Caribisch Nederland

Aanleiding

Recent heeft Economisch Bureau Amsterdam de derde fase van het onderzoek Bekostiging Kinderopvang Caribisch Nederland (hierna kostprijsonderzoek) afgerond. Het kostprijsonderzoek dient als input voor het bepalen van de kinderopvangvergoeding in Caribisch Nederland.

De uitkomsten van het onderzoek laten zien dat de kostprijs van de kinderopvang hoger is dan op basis van eerdere onderzoeken was verwacht.

Begin oktober willen we de resultaten met de kinderopvangorganisaties in Caribisch Nederland delen en hun reactie betrekken bij het opstellen van onze reactie op het kostprijsonderzoek. Daarmee zijn de resultaten van het kostprijsonderzoek openbaar. Daarom adviseren we u om de TK te informeren over de resultaten van het onderzoek.

Geadviseerd besluit

1. We adviseren u om de Tweede Kamer zo spoedig mogelijk te informeren over het kostprijsonderzoek en daarbij aan te geven dat u tijdig voorafgaand aan de behandeling van het wetsvoorstel kinderopvang BES de Tweede Kamer een inhoudelijke reactie zult sturen (behandeling is vooralsnog gepland in de laatste week van februari 2024).
2. Als u hiermee instemt, verzoeken we u de brief die de Tweede Kamer hierover informeert, te ondertekenen.

Kernpunten

- In het wetsvoorstel kinderopvang BES is vastgelegd dat de kinderopvangorganisaties onder voorwaarden recht hebben op een kinderopvangvergoeding. Het kostprijsonderzoek dient als input voor het bepalen van de hoogte van de kinderopvangvergoeding en is afgelopen voorjaar uitgevoerd onder nagenoeg alle kinderopvangorganisaties in Caribisch Nederland over het jaar 2022. Het onderzoek is recent afgerond.
- Vooruitlopend op inwerkingtreding van de wet is sinds juli 2020 de tijdelijke subsidieregeling van kracht. Jaarlijks wordt de hoogte daarvan vastgesteld. In november 2023 zullen de subsidiebedragen voor 2024 moeten worden vastgesteld.

TER BESLISSING

Directie

Datum

28 september 2023

Onze referentie

2023-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij

4 oktober 2023

Bijlage(n)

1

- Dit gebeurt in principe op basis van de tarieven 2023 plus indexatie en nieuw beleid dat in begroting 2024 is opgenomen, zoals de effecten van de minimum loonverhoging in CN. Kinderopvangorganisaties verwachten echter dat bij het vaststellen van de subsidiebedragen ook rekening wordt gehouden met de uitkomsten van het kostprijsonderzoek. Mede om die reden zullen begin oktober 2023 de resultaten door de onderzoekers voor consultatie aan de kinderopvangorganisaties worden gepresenteerd. Het is de bedoeling om de reactie van de kinderopvangorganisaties en openbare lichamen te betrekken bij het beoordelen van het kostprijsonderzoek en van hen te horen waar hun prioriteiten liggen.
- Na de gesprekken op de eilanden zullen we in afstemming met de openbare lichamen in oktober 2023 een voorstel over de hoogte van de subsidiebedragen in 2024 aan u voorleggen.
- We zullen intern met FEZ kijken naar de mogelijkheden voor het meenemen van het kostprijsonderzoek hierin. FEZ heeft echter al aangegeven dat conform begrotingssystematiek en de demissionaire status van het kabinet de resultaten van het kostprijsonderzoek wat hun betreft op zijn vroegst betrokken kunnen worden bij voorjaarsbesluitvorming. FEZ ziet een verdere verhoging van de subsidiebedragen dan de verhoging voor het wettelijk minimumloon als een beleidsmatige aanpassing (wat dus integraal gewogen moet worden bij de voorjaarsbesluitvorming).
- Het wetsvoorstel kinderopvang BES is gereed voor parlementaire behandeling. Een van de aandachtspunten bij de behandeling zal de hoogte van de ouderbijdrage zijn. Door de hogere kosten ontstaat mogelijk (politieke) druk om de kinderopvangvergoeding te verhogen.
- Juist met het oog op de behandeling van het wetsvoorstel Kinderopvang BES is het van belang om de Tweede Kamer te informeren over het kostprijsonderzoek. We stellen voor om de Tweede Kamer zo mogelijk nog voor het einde van dit jaar inhoudelijk te informeren over het rapport. Aandachtspunt is dat er naar verwachting geen budgettaire ruimte is voor het aankondigen van een hogere kinderopvangvergoeding (gelet op de demissionaire status van het kabinet en timing van de voorjaarsbesluitvorming).

Datum
28 september 2023

Onze referentie
2023- [REDACTED]

Resultaten en conclusies kostprijsonderzoek

- De onderzoekers hebben een ondergrens voor de dagopvang in de kinderopvang berekend op zo'n \$23 per dagdeel op Bonaire. Als rekening wordt gehouden met het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden en investeringen in de kwaliteit van de kinderopvang dan geven de onderzoekers aan dat rekening moet worden gehouden met een bovengrens van de kostprijs van circa \$37 per dagdeel. Voor de buitenschoolse opvang op Bonaire is dat \$19 respectievelijk \$32 per dagdeel. Voor Saba en St. Eustatius wijken de bedragen af, maar ook daar is het beeld hetzelfde.
- In de raming die aan het wetsvoorstel KO BES ten grondslag ligt, is op basis van eerder onderzoek uitgegaan van een kostprijs van \$15 per dagdeel voor de dagopvang. Voor de buitenschoolse opvang ligt het geraamde bedrag op circa \$20 per dagdeel.
- Uit het kostprijsonderzoek wordt dus duidelijk dat de kosten van de kinderopvang aanzienlijk hoger zijn dan uit eerder onderzoek bleek. Het grote verschil in uitkomsten kan worden verklaard door:
  - de stijging van het wettelijk minimumloon en prijzen in CN;

- een gebrekkige administratie, waardoor de gegevens bij het eerste onderzoek (op basis van gegevens 2020) minder betrouwbaar; nu is er meer zicht op de kosten van de kinderopvang;
- De huidige kosten zijn ook hoog doordat, naar nu blijkt, gemiddeld genomen het aantal kinderen per pedagogisch medewerker in verhouding laag is.
- Uit het kostprijsonderzoek komt verder naar voren dat voor een meerderheid van de kinderopvangorganisaties de huidige kosten aanmerkelijk hoger zijn dan de huidige inkomsten (tijdelijke subsidieregeling en ouderbijdrage). Voor een aantal andere organisaties is de subsidie en ouderbijdrage wel voldoende om rond te komen. Dat maakt het lastiger om tot een goede bekostigingssystematiek te komen.
- Het onderzoek laat zien dat er een aantal kinderopvangorganisaties in 2022 aanzienlijke verliezen heeft geleden. Dat geldt voornamelijk voor de dagopvang. Dat lijkt in lijn met eerdere klachten van een aantal kinderopvangorganisaties op Bonaire. Het onderzoek geeft geen duidelijk antwoord op de vraag hoe kinderopvangorganisaties dat financieel verlies hebben kunnen dragen. Er is bij nadere uitvraag geen eenduidig beeld gekregen of de opgegeven kosten ook daadwerkelijk zijn opgetreden of dat er sprake is begrote posten die niet tot uitgaven hebben geleid. Op dat punt is de administratie van de kinderopvangorganisatie niet altijd duidelijk. Hierover gaan we het gesprek met de kinderopvangorganisaties aan.
- Op basis van het kostprijsonderzoek wordt het benodigde budgettaire beslag van de kinderopvangsubsidie geraamd tussen € 16,9 mln en € 27,4 mln. Het exacte bedrag is afhankelijk van de beleidsmatige keuzes. Er is momenteel structureel € 19,2 mln beschikbaar voor het totale programma 'Bes(t)4kids' (incl. budget voor opdrachten en bijdrage aan openbare lichamen).

Datum
28 september 2023

Onze referentie
2023- [REDACTED]

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Bekostiging Kinderopvang Caribisch Nederland	Bijlage bij verzending	

MSZW gezien
18/10

Aan

Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Openbaar maken rapport Bekostiging Kinderopvang
Caribisch Nederland

TER BESLISSING

Directie

Datum

28 september 2023

Onze referentie

2023-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Recent heeft Economisch Bureau Amsterdam de derde fase van het onderzoek Bekostiging Kinderopvang Caribisch Nederland (hierna kostprijsonderzoek) afgerond. Het kostprijsonderzoek dient als input voor het bepalen van de kinderopvangvergoeding in Caribisch Nederland.

De uitkomsten van het onderzoek laten zien dat de kostprijs van de kinderopvang hoger is dan op basis van eerdere onderzoeken was verwacht.

Begin oktober willen we de resultaten met de kinderopvangorganisaties in Caribisch Nederland delen en hun reactie betrekken bij het opstellen van onze reactie op het kostprijsonderzoek. Daarmee zijn de resultaten van het kostprijsonderzoek openbaar. Daarom adviseren we u om de TK te informeren over de resultaten van het onderzoek.

Geadviseerd besluit

1. We adviseren u om de Tweede Kamer zo spoedig mogelijk te informeren over het kostprijsonderzoek en daarbij aan te geven dat u tijdig voorafgaand aan de behandeling van het wetsvoorstel kinderopvang BES de Tweede Kamer een inhoudelijke reactie zult sturen (behandeling is vooralsnog gepland in de laatste week van februari 2024).
2. Als u hiermee instemt, verzoeken we u de brief die de Tweede Kamer hierover informeert, te ondertekenen.

Kernpunten

- In het wetsvoorstel kinderopvang BES is vastgelegd dat de kinderopvangorganisaties onder voorwaarden recht hebben op een kinderopvangvergoeding. Het kostprijsonderzoek dient als input voor het bepalen van de hoogte van de kinderopvangvergoeding en is afgelopen voorjaar uitgevoerd onder nagenoeg alle kinderopvangorganisaties in Caribisch Nederland over het jaar 2022. Het onderzoek is recent afgerond.
- Vooruitlopend op inwerkingtreding van de wet is sinds juli 2020 de tijdelijke subsidieregeling van kracht. Jaarlijks wordt de hoogte daarvan vastgesteld. In november 2023 zullen de subsidiebedragen voor 2024 moeten worden vastgesteld. Dit gebeurt in principe op basis van de

*Zho key
Bdu humu
andw poot
den voor
Een NL?
Dan "alle
indexami.
Kunne
we dat
niet
we
we
we*

*svz kostprijs
onderzoek Een NL?
(Bou wetsvoorstel TK)*

tarieven 2023 plus indexatie en nieuw beleid dat in begroting 2024 is opgenomen, zoals de effecten van de minimum loonverhoging in CN. Kinderopvangorganisaties verwachten echter dat bij het vaststellen van de subsidiebedragen ook rekening wordt gehouden met de uitkomsten van het kostprijsonderzoek. Mede om die reden zullen begin oktober 2023 de resultaten door de onderzoekers voor consultatie aan de kinderopvangorganisaties worden gepresenteerd. Het is de bedoeling om de reactie van de kinderopvangorganisaties en openbare lichamen te betrekken bij het beoordelen van het kostprijsonderzoek en van hen te horen waar hun prioriteiten liggen.

Datum
28 september 2023

Onze referentie
2023 [REDACTED]

- Na de gesprekken op de eilanden zullen we in afstemming met de openbare lichamen in oktober 2023 een voorstel over de hoogte van de subsidiebedragen in 2024 aan u voorleggen.
- We zullen intern met FEZ kijken naar de mogelijkheden voor het meenemen van het kostprijsonderzoek hierin. FEZ heeft echter al aangegeven dat conform begrotingssystematiek en de demissionaire status van het kabinet de resultaten van het kostprijsonderzoek wat hun betreft op zijn vroegst betrokken kunnen worden bij voorjaarsbesluitvorming. FEZ ziet een verdere verhoging van de subsidiebedragen dan de verhoging voor het wettelijk minimumloon als een beleidsmatige aanpassing (wat dus integraal gewogen moet worden bij de voorjaarsbesluitvorming).
- Het wetsvoorstel kinderopvang BES is gereed voor parlementaire behandeling. Een van de aandachtspunten bij de behandeling zal de hoogte van de ouderbijdrage zijn. Door de hogere kosten ontstaat mogelijk (politieke) druk om de kinderopvangvergoeding te verhogen.
- Juist met het oog op de behandeling van het wetsvoorstel Kinderopvang BES is het van belang om de Tweede Kamer te informeren over het kostprijsonderzoek. We stellen voor om de Tweede Kamer zo mogelijk nog voor het einde van dit jaar inhoudelijk te informeren over het rapport. Aandachtspunt is dat er naar verwachting geen budgettaire ruimte is voor het aankondigen van een hogere kinderopvangvergoeding (gelet op de demissionaire status van het kabinet en timing van de voorjaarsbesluitvorming).

Chris en A Ew NL
en/of president

Maan down
we dit dan
ook voor
Ew NL?

Resultaten en conclusies kostprijsonderzoek

- De onderzoekers hebben een ondergrens voor de dagopvang in de kinderopvang berekend op zo'n \$23 per dagdeel op Bonaire. Als rekening wordt gehouden met het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden en investeringen in de kwaliteit van de kinderopvang dan geven de onderzoekers aan dat rekening moet worden gehouden met een bovengrens van de kostprijs van circa \$37 per dagdeel. Voor de buitenschoolse opvang op Bonaire is dat \$19 respectievelijk \$32 per dagdeel. Voor Saba en St. Eustatius wijken de bedragen af, maar ook daar is het beeld hetzelfde.
- In de raming die aan het wetsvoorstel KO BES ten grondslag ligt, is op basis van eerder onderzoek uitgegaan van een kostprijs van \$15 per dagdeel voor de dagopvang. Voor de buitenschoolse opvang ligt het geraamde bedrag op circa \$20 per dagdeel.
- Uit het kostprijsonderzoek wordt dus duidelijk dat de kosten van de kinderopvang aanzienlijk hoger zijn dan uit eerder onderzoek bleek. Het grote verschil in uitkomsten kan worden verklaard door:
  - de stijging van het wettelijk minimumloon en prijzen in CN;

dus ~ 8,50 \$
per

vs mup?

- o een gebrekkige administratie, waardoor de gegevens bij het eerste onderzoek (op basis van gegevens 2020) minder betrouwbaar; nu is er meer zicht op de kosten van de kinderopvang;
- o De huidige kosten zijn ook hoog doordat, naar nu blijkt, gemiddeld genomen het aantal kinderen per pedagogisch medewerker in verhouding laag is.
- Uit het kostprijsonderzoek komt verder naar voren dat voor een meerderheid van de kinderopvangorganisaties de huidige kosten aanmerkelijk hoger zijn dan de huidige inkomsten (tijdelijke subsidieregeling en ouderbijdrage). Voor een aantal andere organisaties is de subsidie en ouderbijdrage wel voldoende om rond te komen. Dat maakt het lastiger om tot een goede bekostigingssystematiek te komen.
- Het onderzoek laat zien dat er een aantal kinderopvangorganisaties in 2022 aanzienlijke verliezen heeft geleden. Dat geldt voornamelijk voor de dagopvang. Dat lijkt in lijn met eerdere klachten van een aantal kinderopvangorganisaties op Bonaire. Het onderzoek geeft geen duidelijk antwoord op de vraag hoe kinderopvangorganisaties dat financieel verlies hebben kunnen dragen. Er is bij nadere uitvraag geen eenduidig beeld gekregen of de opgegeven kosten ook daadwerkelijk zijn opgetreden of dat er sprake is begrote posten die niet tot uitgaven hebben geleid. Op dat punt is de administratie van de kinderopvangorganisatie niet altijd duidelijk. Hierover gaan we het gesprek met de kinderopvangorganisaties aan.
- Op basis van het kostprijsonderzoek wordt het benodigde budgettaire beslag van de kinderopvangsubsidie geraamd tussen € 16,9 mln en € 27,4 mln. Het exacte bedrag is afhankelijk van de beleidsmatige keuzes. Er is momenteel structureel € 19,2 mln beschikbaar voor het totale programma 'Bes(t)4kids' (incl. budget voor opdrachten en bijdrage aan openbare lichamen).

Datum
28 september 2023

Onze referentie
2023 [redacted]

??
!?

das maaker her dan wel lastig om over dag-deel prijs te oordelen

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Bekostiging Kinderopvang Caribisch Nederland	Bijlage bij verzending	